

10-års jubileum for
Selskapet for innvandrere-boliger

Oslo 19.november 1986

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

Vi lever i det forfatteren Marshall McLuthan kalte "Vår globale landsby".

Hendelser langt borte kommer oss nær. Vi blir ikke bare tilskuere til det som skjer. Det angår oss - menneskelig, kulturelt og økonomisk.

Våre innvandrere er ett av eksemplene på hvordan vårt

2.

forhold til omverdenen - og ved det vår egen hverdag - endres.

Innvandrerne kommer av mange grunner. De fleste er kommet fordi de ønsker det. Andre måtte forlate sitt hjemland som flyktninger, og noen av sosial nød. De er kommet fordi de trenger oss i en kritisk situasjon. Felles for mange av innvandrerne er at vi har hatt behov for dem til å fylle viktige jobber i vårt arbeidsliv.

Jeg tror det kan være nyttig å minne hverandre om at mange nordmenn selv en gang var utvandrere. Mange dro for å skape seg nye og bedre muligheter i et annet land. Den erfaringen og de rike muligheter vi i dag har, forplikter oss overfor våre egne innvandrere.

Det viktigste prinsipp i vår innvandrerpolitikk er å ta imot våre nye landsmenn slik at de kan bli en naturlig del av vårt samfunn. De skal sikres de samme rettigheter som

nordmenn, formelt og reelt, samtidig som de skal få ta vare på sin egen kultur og sitt eget språk.

Men vi vet også fra vår egen historie at dersom vi skal få rettferdighet og likeverd for alle, kreves det spesielle tiltak for grupper som starter fra et svakere utgangspunkt enn andre. På samme måte er det nødvendig med særlige tiltak for innvandrere-grupper.

De trenger ikke bare en redningsplanke, men en satsplanke å starte sitt nye liv i et fremmed land på.

Mange av innvandrerne er kommet fordi de bokstavelig talt ikke lenger hadde noe hjem der de var. Derfor vil boligen - hjemmet - vært et av de viktigste ankerfestene i et nytt land.

Dagens jubilant - Selskapet for innvandrerboliger - var derfor ett av de viktigste tiltakene som er ble satt igang for å bedre innvandrernes muligheter til å skaffe seg en ny

plattform i vårt samfunn. Det tar sikte på - slik det ble uttrykt i en melding til Stortinget i 1982, "å gjøre at de ordinære boligpolitiske virkemidlene også blir anvendbare for innvandrergruppene." Og tiltakene skal være slik at de passer inn i arbeidet for integrering av innvandrergruppene i det norske samfunn.

SIBO har eksistert i 10 år og virksomheten har variert med de typer boligproblemer som har meldt seg. Selskapet har hatt en rekke funksjoner, fra råd og veiledning til erverv av boliger gjennom byfornyelse og nybygg. Dette tiltaket for likestilling har vist seg nødvendig og vil fortsatt være et sentralt virkemiddel for å sikre innvandrere de samme muligheter på boligmarkedet som nordmenn.

Vi er et optimistisk folkeferd. Da SIBO ble opprettet i 1976, var det for 5 år. Men selv om selskapet har utrettet mye, er det fortsatt behov for noen som arbeider spesielt med å

skaffe innvandrere boliger. Ja, skal vi være ærlige, er vel behovet nå minst like stort som i 1976.

Regjeringen fikk da også Stortingets støtte i 1980, da den antydte at arbeidet burde fortsette ut over 5-års perioden. Som Stortingets kommunalkomite sa det: "Vi antar det vil gå mange år før dette selskapet eventuelt kan avvikles".

SIBO har fortsatt en oppgave å fylle i arbeidet med å sikre innvandrerne gode muligheter.

Jeg ser av årsrapporten at SIBO ofte føler seg alene i sitt arbeide og gjerne ville trekke større veksler på andre statlige organer i arbeidet med å skaffe tomter eller boliger. Regjeringen vil arbeide med disse spørsmålene - og uten at jeg skal foregripe dette arbeidet - må vi arbeide for å lette SIBOs muligheter til å utføre sine oppgaver.

Det blir sagt om oss nordmenn at vi er et homogent folkeferd. Det er nok riktig. Vi har bare i liten grad hatt andre folkeslag representert i vårt samfunn. Vi har levd vårt liv i vårt eget hjørne av verden. Dette har gjort at vi er lite forberedt på den situasjon som nå er i ferd med å oppstå. Vi får ikke bare mennesker med en fremmed kultur og bakgrunn inn i vår hverdag, men de blir også stadig flere.

Det er en ny og uvant situasjon for oss, og det stilles krav til oss som medmennesker. Vi må vise forståelse for fremmede kulturer, for mennesker med annen erfaringsbakgrunn og andre verdinormer. Samtidig må vi forsøke å gi trygghet, erstatte noe av det de har mistet når de forlot sine og sitt. Trygghet er retten til bolig, undervisning og arbeid. Men kanskje enda viktigere -mulighet for nærhet til noen i det nye landet.

Det er i gang en rekke tiltak som skal sikre at innvandrernes formelle rettigheter også blir reelle. Jeg skal ikke nevne alle. Men bare peke på tre nye tiltak som Regjeringen arbeider med:

Regjeringen vil omkring årsskiftet legge fram forslag om en ny lov for utlendinger hvor det blir lagt stor vekt på å trygge retssikkerheten.

Det er besluttet å opprette et Statens utlendingedirektorat fra 1. januar 1988, noe som vil innebære en betydelig forenkling og samordning av arbeidet med innvandrerspørsmål, slik det også pekes på behovet for i SIBOs årsmelding.

Innvandrerne og deres egne kunnskaper om egen situasjon ser Regjeringen som et viktig bidrag til utforming av arbeidet med likestilling og som grunnlag for medvirkning i innvandrerspørsmål. Det er ut fra dette synet at det ble oppnevnt, som en forsøksordning, et kontaktutvalg mellom innvandrere og norske myndigheter. Utvalget har bestått av 30 medlemmer, hvorav 15 representerer myndighetene og 15 er innvandrerreresentanter fra hele Norge.

På bakgrunn av erfaringer hittil og etter ønske fra innvandrerreresentantene vurderes nå en omstrukturering av Kontaktutvalget. Myndighetene ser dette som et viktig forum for myndighetenes nødvendige dialog med innvandrerne. Gjennom denne dialogen kan myndighetene få informasjon om hvorvidt innvandringspolitiske målsettinger, bl.a. likestilling, oppfylles.

Likestillingen mellom innvandrere og nordmenn vil være en oppgave vi aldri kan gjøre oss ferdig med. Det må arbeides med praktiske tiltak - som SIBO er ett eksempel på - og det må arbeides med våre egne holdninger. Også av hensyn til dette arbeidet er det nødvendig å styrke fellesskapsholdningene i vårt samfunn. Solidariteten skal favne videre enn til våre nærmeste.

Lykkes vi enda bedre med dette i årene framover, vil også det arbeide SIBO skal gjøre bli lettere. Dagens jublant var i

utgangspunktet ment å skulle bli kortlivet. Ved 10-års-merket tror jeg vi skal slå fast at SIBO vil trengs også i de neste 10 årene - minst.

Lykke til i arbeidet videre.